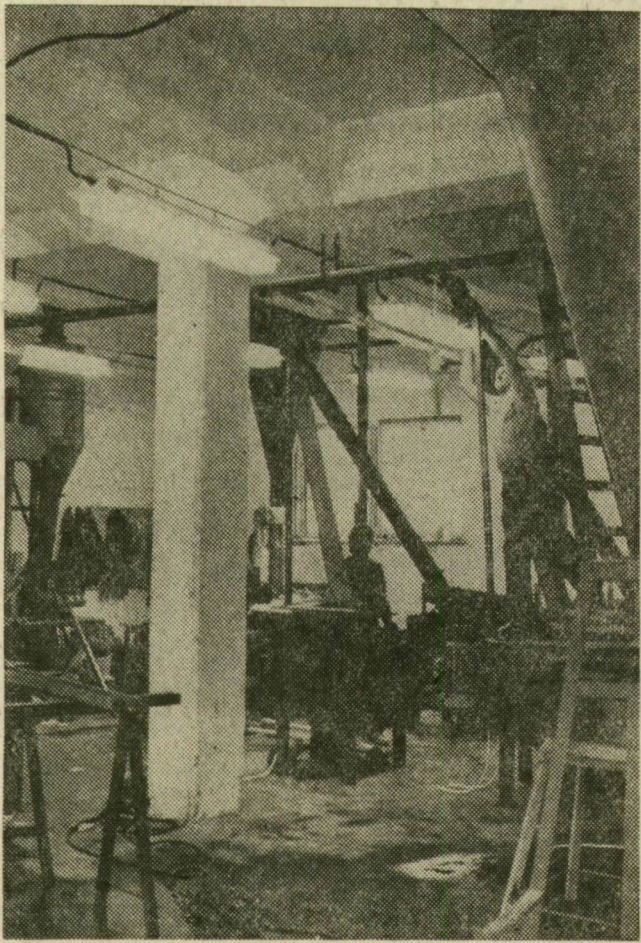

Új paprikamalom

Várhatóan növekedni fog a világgiazi kereslet Szeged piros aranya, a fűszerpaprika iránt az elkövetkező években. A Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat ezért épít új paprikamalmot központi telephelyén. Az őrlőüzemet a legkorszerűbb berendezésekkel szerelik fel.

Sikeres próbaüzem Pakson

A Paksi Atomerőmű 1. számú blokkja csütörtökön délután sikeresen befejezte próbaüzemét. A blokk 72 órán át folyamatosan teljesítette a rendkívül szigorú nukleáris és energetikai feltételeket. Ez egyúttal annak a kísérleti üzemnek befejezését jelentette, amely tavaly december 28-án a reaktorblokknak az országos hálózatra kapcsolásával kezdődött. A blokk ez idő alatt egymilliórd-százötven-négy millió kilowattóra villamos energia termelésével segítette a népgazdaság energiagényének kielégítését.

Ifjúsági vezetők találkozója

Oroszába ad otthont augusztus 15. és 18. között az ifjúsági vezetők VII. országos találkozójának.

Az ország minden tájáról 350 ifjúsági vezetőt várnak a találkozóra, amelyen többek között megvitatják a KISZ és az úttörőszövetség időszakos tennivalóit, a közösségszervezés módszereit, az ifjúsági vezetők legfontosabb feladatait.

Alkotmány napi ünnepség Ópusztaszeren

Nagygyűlés és munkás-paraszt találkozó — Gazdag kulturális és sportprogram

A jövő hét végén, augusztus 20-án nagyszabású Árpád-émlékünnepség és munkás-paraszt találkozó helyszíne lesz Ópusztaszeren a Nemzeti Történelmi Emlékpark. A Hazafias Népfrent Oszágos Tanácsa és Csongrád megyei Bizottsága, a Csongrád megyei Tanács és a Szakszervezetek megyei Tanácsa rendezésében egésznapos program várja a résztvevőket.

A délelőtti program szombaton, augusztus 20-án kilenc órák terében kezdődik — a néphadsereg hőmezővársárhelyi helyőrségi fúvószenekarát Hegyes György vezényli. Az ünnepi nagygyűlést a Himnusz és Kovács János Kiváló művész szavalata vezeti be, előző megnyitót Nagy István, a népfrent megyebizottságának elnöke mond. A nagygyűlés szónoka Méhes Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, ipari miniszter lesz.

Az új kenyér átadását követően gazdag kulturális és sportműsor szórakoztatja majd a résztvevőket. Az emlékpark két színpadán és a lovaspályán bizonyára minden korosztály képviselői megtalálják a számukra élményteljes műsort. A nagygyűlés után a Szegei táncgyűlés és a Kecskeméti táncgyűlés lép fel, 13 óráig ismét érzene szórakoztatja az egybegyűlteket. Délután 2 óráig néptáncbemutatót, a II-es számú színpadon pedig a JATE Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskolájának Tamási János vezette Csiporka bábegyűlést láthatják a munkás-paraszt találkozó vendégei.

A Skála-áruházak, a ME-SZÖV és a kisteleki Áfész közös dívatbemutatója délután fél négykor kezdődik, a lovasbemutató eseményei pedig már délelőtt 11 órakor — a selejtezővel. Látványosnak ígérkezik a bemutatott, melyet az állatorvostudományi egyetem hőmezővársárhelyi állategészségügyi főiskolai karának Bercsenyi lovasszakosztálya rendez, s amelyre már eddig is a tavalyinál több lovas jelentkezett. Részle és délután hatig tartó programnak a külföldi lovasok részvételével megtartandó

meghívásos lovasverseny. A győzteseknek tájékoztatónk irásáig már húsz termelőszövetkezet, vállalat és intézmény ajánlott fel díjakat — pártolásuk, támogatásuk jeléül.

Az ágazati szakszervezetek és a TESZÖV szervezésében igen sokan csoportosan látogathatják majd meg az Alkotmány napján az emlékparkot, ám a rendezők gondoltak az egyénileg utazókra is. Eppen ezért nem csupán a kulturális szórakozás, étkezés, italvásárlás, ajándék- és népművészeti cikkárúsítás feltételeit teremtik meg, hanem az egyéni és tömegközlekedés is. A Volán a menetrend szerinti járatokon kívül is indít kocsikat. Szegedről, Csengeréről és Kistelekről, gyermekeknek 50, felnőtteknek 15 százalékos kedvezményt ad az oda-vissza utazásra ezeken a kocsikon.

Az emlékpark környékének forgalmi biztonságát előre megtervezték, a bejárathoz vezető utakat a gyalogosok számára tartva fenn. A személygépkocsik,

motorok, kerékpárok és autóbusszok számára három parkolóban juttatnak helyet, körülbelül ötezer gépkocsi érkezésével számolnak. A forgalmat természetesen irányítják majd, a torlódások így elkerülhetők. Ehhez persze szükség lesz a járművezetők fegyelmességére: a szervezők azt kérik az ünnepség vendégeitől, csak a kijelölt várakozóhelyeken hagyják járművéket. (A parkolóban kétkezes járművekért 5, illetve 10, a négykezesekéért 10, illetve 20 forintot kell fizetni, attól függően, hogy 5 óránál kevesebb, vagy több ideig várakozik-e a jármű.) Az Ópusztaszerre vezető utakon és a kiserdőben egyéb kényelmi várakozási tialom lesz érvényben. Az autókлуб sárga angyalai és a mentőszolgálat munkatársai minden eshetőségre készen, szombaton ügyeletet tartanak, a kereskedelmi és vendéglátóipari vállalatok árusítóhelyei pedig még a vasárnapi forgalomra is felkészülnek. Hiszen a Nemzeti Történelmi Emlékparkban az alkotmány napi programtól függetlenül is van látvány — a skanzon például tavaly óta olvasókörrel, kavacs- és bognárművel, s a hozzájuk tartozó kocsiszinnel bővült.

A Mecsekben

Bányavasút-építő géplánc

Bányavasút-építő gépláncot fejlesztettek ki a Mecseki Ércbányászati Vállalat föld alatti szállítási üzemegységének szakemberei a hagyományos felszíni vasútépítésnél is sokkal farsztóbb fizikai munka megkönnyítésére.

A vágányfektető, építő, a kavicsaláverő és a vágánytisztító berendezésből álló gépsort az újítók — Gábor István, Imre István, Máté József és Oletics Károly — terveit alapján az üzemeg-

ség műhelyében építették meg a bányákban használatos gépek és alkatrészek — mozdony, vívla, hidraulikus hengerek — felhasználásával. A három berendezéssel a vágányvok nyomvonalának kialakításától, az úgynevezett tükör elkészítésétől a sínpárok lehelyezésén, illetve a kavicságy tömörítésén át a pálya karbantartásáig a munkafolyamat szinte minden elemét gépesítették. A vágányfektető gép a súlyos acélszá-

Ki védje meg a munkást?

Harminc életerős ember halt meg tavaly az ország építkezésein. Valamennyiüket eltemették már, de ott maradt az árva, csonka család, ott maradtak a gyermekek, az özvegyek és a szülők, akiknek egész sorsára, jövőjére kihat az apa, a férj, vagy a felnőtt korú fiú jóvátételten halála.

A még nagyobb számú csonkulásos baleset sérültjei sem vigasztalhatják magukat, hiszen aki elveszíti a kezét, vagy a lábát, megvakul, megbénul, az a legtöbb ször csökken értékének érzi magát, s keserűvé válhat az élete.

Önkéntelenül is azt kérjük ilyenkor az ember: mi rejlik a helyrehozhatatlan lépések, tragédiák mögött, elkerülhetetlen, végzetserű-e, hogy ezek megismétlődjenek?

A kérdésre a baleseti körülmények elemzése ad választ. Az első és a legszembetűnőbb jelenség: a harminc ember közül tíz azért halt meg, mert lezuhant a magasból, további tíz pedig azért, mert nehéz tárgy esett rá. S ha még tovább vizsgálódunk, kiderül, hogy semmiféle gépi hiba nem okolható ezért, mert minden tragikus végű esemény mögött emberi mulasztás, hanyagság, vagy pedig egyenesen felelőtlenség rejlik.

Ennek egyik oka: az ital...

Közismert, hogy a mai építőmunkások igen nagy többsége a faluját hagyta ott az állványok kedvéért. A földközéphez voltak szokva, ott végezték a munkájukat, s minden átmenet nélkül felkerültek a tíz-húsz emelet magasságba. A legtöbbjük még a veszélyhelyzetet sem érzékeli igazán, azt hiszi, ma is majdnem olyanok az építkezések, mint az apja még a nagyapja korában. S aki felismeri, hogy tíz-húsz emelet magasságban dolgozni egészen más, az is gyakran hajlik arra, hogy az itallal „csökkentsen” a szorongását. Csakhogy az alkohol csupán a félelmet mérsékli, sőt vakmerőségre sarkall.

Nem elég az ital kábító hatása, további nemtörődömség, felelőtlenség tetézi a bajt. A védőberendezéseket meg az egyéni védőfelszereléseket minden építőipari vállalat megvásárolta ugyan, csakhogy a drága pénzen vett svéd, francia és egyéb eszközök javá a raktárakban porosodnak. Világszerte használatban vannak — Amerikától a Szovjetunióig — csak nálunk nem. Amikor egy-egy tragikus végű baleset okait kutatni kezdik, a legtöbbször kiderül, hogy nem kerítették körül a munkaterületet, hiányzott a védőkörlet, nem fedték be a mélybe ásított, alattomos nyílásokat, mert a munkások lebecsülték a veszélyt, a vezetők pedig észre sem vették a súlyos mulasztásokat.

Nyilván, sem most, sem pedig a jövő-

ben nem engedhetünk abból a sarkalatos követelményből: a munkahelyen nem lehet megtérni az alkoholt. Aki iszik, ivott, annak nincs keresnivalója az állványokon, azt haza kell küldeni. S azt is meg kell követelni, hogy minden munkás törődjék többet a testj épségével, az élete védelmével, hiszen ezt díktálja az elemi életösztön is. De ha mégis vétkes könnyelműséget tapasztalunk, még mindig ott van a vezető akinek első számú kötelessége gondoskodni arról, hogy ahol kell, valóban ott legyen a védőkörlet, s persze tényleg ne álljanak szóba azzal, aki ivott. Ehhez persze az egész légkörnek meg kell változnia az építkezéseken, a gazdasági vezetőknek meg a mozgalmi fórumoknak egyöntetűen ki kell mondaniuk: az ilyen ügyekben nem ismerünk tréfát, itt és ebben semmiféle alkudozásnak helye nincs.

E megállapítások már átvezetnek bennünket ahhoz a gondolathoz, hogy első sorban mégsem a munkásokon múlik, miképp alakul később a baleseti statisztika. Amiként az élet oly sok területén, a munkavédelemben is a vezetők, a tanult emberek az első számú felelősök. S nem csak azért, hogy mindenütt ott legyen a védőkörlet! Azért is, hogy olyan munkavédelmi törvényünk, szabályzatunk legyen, amely valóban betölti a hivatását.

Közismert ugyanis, hogy több mint három évtizede alkották meg először a ma érvényes munkavédelmi előírásokat. Bár a szöveget azóta többször módosították, máig sem vetettek számot azzal a közismert ténnyel, hogy kevésbé iskolázott embereknek szól, akiknél a fogalomalkotás mértéke még nem éri el a kívánt szintet, így nem is érthetik meg mindig a bonyolult magyarázatokat. Aligha volna erkölcsös, ha ezért a dolgozókat tennék felelőssé! Mint ahogy azt is látnunk kell, hogy a munkavédelmi oktatások is gyakran formálisak, különösen az új belépőknek. Gyakran ugyanis nem arra helyezik a hangsúlyt, hogy az emberek megértsék, felfogják, mit kérnek tőlük, hanem arra, hogy az oktatók a határidőnaplójukban „kipipálhassák”: ezt is megtették.

Pontosabb, egyértelműbb munkavédelmi szabályzatokra volna hat szükség. Olyanokra, amelyek félreérthetetlenül jelzik: miért felej a dolgozó, s miért a vezető?

A legfőképp pedig annak a belátására, átérésére: a csonkulásos baleset, a tragédia nem elkerülhetetlen, nem végzet-szerű sorscsapás. Még ez is megelőzhető, ha mindenekelőtt a munkahelyi vezetők és szakszervezeti fórumok felrázzák a munkahelyi közvéleményt.

Ők felelősek elsősorban a munkások testi épségéért.

Távhívásba kapcsolva

A telefon-távívó hálózatba újabb Tolna megyei községeket kapcsolnak be pénteken: Tolnát, Mózst, Fácánkertet és a Dombori üdülőtelepet. Megtörtént a próba-üzembelyezése a Tolna községben készített automata főközpontnak. Az új létesítménnyel együtt már huszonhét helységben van távhívásos telefonja Tolna megyének.

A most bekapcsolt községek a szekszárdi 74-es körzetszámhoz tartoznak.

Megkezdődik az egységes tanárképzés

Kísérlet

a Janus Pannonijs Tudományegyetemen

Az új tanévben megkezdődik az egységes tanárképzés a Pécsi Janus Pannonijs Tudományegyetemen. Az országos jelentőségű kísérlet lényege az, hogy általános és középiskolai oktatásra egyaránt képesített szaktanárokat képezzenek egyetemi szinten. Az új oktatási rendszer tehát a pedagógusképzés tartalmi és módszertani megújítását szolgálja, különös tekintettel a hallgatók gyakorlati központi felkészítésére.

A kísérlet időtartama tíz-tizenöt év lesz, s a Pécsen szerzett tapasztalatok alapján döntenek majd az egységes tanárképzés általános bevezetéséről.

A Minisztertanács 1981-ben határozatot hozott arra, hogy a pécsi tudományegyetemen — az általános iskolai tanárok négyéves képzésének folytatása mellett — meg kell teremteni az egyetemi szintű, ötéves időtartamú, egységes tanárképzés feltételeit. Ennek megfelelően megszűnt a Pécsi Tanárképző Főiskola és létrejött a Janus Pannonijs Egyetem tanárképző kara. Az új fakultás a másfél éves felkészülés után szeptemberben megkezdte — egyelőre csak a társadalomtudományi szakon — az egységes képzést, emellett természetesen ellát-

ja az általános iskolai tanárképzés feladatát is.

Fischer Ernő, a tanárképzés dékánja elmondta, hogy hat szakpáron indul meg a képzés, mégpedig a következő párosításban: irodalom és magyar nyelv, irodalom és esztétika, magyar és orosz nyelv, magyar és angol nyelv, történelem és orosz nyelv, s történelem és angol nyelv. Körülbelül száz hallgató kezdti meg az ötéves tanulmányait ezeken a szakokon. A későbbiek folyamán — a személyi és tárgyi feltételek megteremtésével — további társadalomtudományi szakokra terjesztik ki a képzést. Előreláthatóan a nyolcvanas évek közepén megindul az oktatás a természettudományi szakokon is.

Az új képzési rendszerben — a kísérleti jellegnek megfelelően — számos tartalmi és módszertani változás történik. Bevezetik az úgynevezett kiscsoportos oktatást, azaz minden szakterületen tízenkét-tizennégy hallgató dolgozik majd egy-egy csoportban tanáraik vezetésével. Nem az előadás lesz a domináló oktatási forma, hanem az aktívabb szeméremi és gyakorlati, foglalkozás.